

عنوان مقاله:

بازشناسی جایگاه انسان در شاهنامه دموت در نگارگری مکتب تبریز اول (ایلخانی)

محل انتشار:

همایش ملی خوشنویسی و نگارگری (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

میثم براری - عضو هیات علمی دانشکده صنایع دستی، دانشگاه هنر اصفهان

سعید عباسی - عضو هیات علمی دانشکده صنایع دستی، دانشگاه هنر اصفهان

زهرا رئیسی - دانشجوی کارشناسی رشته کتابت و نگارگری، دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

با تاسیس حکومت ایلخانان توسط قوم بیابانگرد مغول در قرن هفتم ه.ق، تحولات عظیمی در هنر نگارگری ایران به وجود آمد. در این دوره به دلیل حکومت مغولان بطور همزمان بر چین و ایران و روابط این دو سرزمین باهم، نگارگری ایران دستخوش تغییراتی شد و تعدادی از ویژگی های نقاشی چینی مانند پیکره های متحرک، رنگ، حیوانات تخیلی مانند اژدها، زمینه قرمز و زرد و اهمیت دادن به طبیعت بی جان را در خود حل کرد. از طرفی ویژگی هایی مانند بلند قامت بودن پیکره ها و استفاده از رنگ قرمزی را از هنر بیزانس به عاریه گرفت. یکی از عناصر مهم نگارهای ایرانی، عنصر انسان است که جایگاه بسیار مهم و ویژه ای را دارد، این عنصر نیز در این عصر دستخوش تغییراتی مانند کوچکتر شدن اندازه، حالتدار شدن و متحرک و چهره های مغولی شده است. در عصر ایلخانان شاهد هستیم که هنر چین بر هریک از آثار ایلخانی تاثیرات متفاوتی گذاشته است به عنوان مثال در نگاره های جامع التواریخ شاهد تغییر رنگ و هم رنگ شدن اجزاء و پس زمینه هستیم. اما در نگاره های دموت شاهد تغییر اندازه پیکره ها هستیم اما در هر حال در تمامی نگاره ها، چهره ها مغولی هستند. این پژوهش با رویکرد توصیفی-تحلیلی و شیوه گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه ای انجام شده است و هدف از آن مطالعه نقش و جایگاه انسان در شاهنامه دموت در نگارگری مکتب ایلخانی بوده و سوال مطرح شده در این پژوهش این است که انسان در شاهنامه دموت چه جایگاه و نقشی دارد ما در این پژوهش به این موضوع دست یافته ایم که عنصر انسان در شاهنامه دموت از نظر سبک و اندازه دستخوش تغییراتی شده است. در حالی که از نظر میزان اهمیت هیچ تغییری نکرده و مانند نگاره های ادوار پیش از مغول در اوج اهمیت خود قرار دارد.

کلمات کلیدی:

مکتب نگارگری ایلخانی، انسان، شاهنامه دموت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/923388>

